TBV RTG Gemeente Houten d.d. 27 juni 2023 / Inspraakreactie Perspectiefnota

Onderwerp: Aandacht in gemeentelijke begroting voor sigarettenpeuken in het zwerfafval

Beste voorzitter, beste aanwezigen,

Wij zijn hier vanuit het burgerinitiatief Houten Zwerfafval Arm en Rijk aan Contact, en specifiek vanuit de burengroep Centrum-Oost / Het Rond. Wij zien na invoering van het statiegeld inderdaad bijna geen plastic flesjes en blikjes in het zwerfafval meer. Wat nu opvalt, is de grote hoeveelheid sigarettenpeuken. Ook maakt de gemeente in Houten en ook zeker op Het Rond goed schoon, dit blijft een probleem. Dat wordt ook herkend door de burengroepen in andere wijken.

Sigarettenpeuken zijn een probleem door de filters. Die bevatten veel bijna niet-afbreekbare microplastics. Bovendien bevat 1 peuk zo'n 4000 gifstoffen. Dit kan tot 1000 liter grondwater vervuilen en daarmee ook onze flora en fauna.

In Houtense Centrumgebieden zien we hotspots met peuken op plekken waar 'wel kunnen roken' overgaat in 'niet mogen roken': winkels, bedrijven, horeca, parkeerterreinen en stations. Onderzoek door CE Delft toont aan dat in Nederland 0,24 tot 7,1 miljard peuken per jaar op straat worden weggegooid. Vaak in goten en in regenwaterputten, is onze observatie.

Wij hebben in april 2023 een steekproef genomen door op de route van revalidatiecentrum Ervenstaete tot aan het busstation op de Molenzoom op 3 momenten peuken te rapen. Dat waren in totaal 1400 peuken. Als je dat extrapoleert naar jaarlijks, kom je uit op 10.000 tot 12.000 peuken. Stel, dat er in Houten 40 hotspots zijn: dan kom je aan 500.000 peuken per jaar.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek van CE Delft dat rokers hun peuken niet zien als afval. Zij zijn daarentegen wel geneigd om hun peuk weg te gooien als er voorzieningen zijn die zich binnen 17 meter afstand bevinden.

Wij verwijzen voor meer toelichting van ons betoog naar de brief die wij 3 juni aan de gemeenteraad (zie bijlage) verstuurd hebben.

Wij vragen de gemeenteraad om de volgende accenten in de begroting voor de komende jaren te leggen, waar het gaat om het bestrijden van zwerfafval:

1. Focus op het terugdringen van het aandeel sigarettenpeuken in het zwerfafval;
2. Actief te werken aan bewustwording en het aanzetten tot ander gedrag door burgers, bezoekers en werkenden in Houten;
3. Het verhogen van het aantal voorzieningen om peuken te deponeren binnen 17 meter van peuken hotspots in Houten;
4. De buitendienst van openbare werken te voorzien van geschikt materiaal om het opruimen van peuken te ondersteunen. Wij denken aan een (peuken-)stofzuiger zoals die in Rotterdam en Den Haag worden ingezet.

Tot slot, wij zijn van mening dat een beperkte investering een relatief groot effect kan hebben om het probleem van sigarettenpeuken in het zwerfafval in Houten op te lossen.